

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000465

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-10-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белоусов Володимир Дмитрович

2. Volodymyr D. Bielousov

Кваліфікація: к. ю. н.

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 12.00.05

Назва наукової спеціальності: Трудове право; право соціального забезпечення

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-11-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЗАКРИТИЙ НЕДИВЕРСИФІКОВАНИЙ
ВЕНЧУРНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД „ЛЕО ІНВЕСТ ГРУП“»

Код за ЄДРПОУ: 44485170

Місцезнаходження: вулиця Липківського Василя Митрополита, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.700.02

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Немає

Код за ЄДРПОУ: 0

Місцезнаходження: 00000

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63

Тема дисертації:

1. Доктрина соціальної безпеки сучасної України
2. The doctrine of social security in contemporary Ukraine

Реферат:

1. У дисертаційній роботі на підставі вивчення й узагальнення існуючих наукових підходів учених у галузі соціального права та інших галузей права, а також чинного законодавства та правозастосовної практики комплексним чином формулюється теоретико-правова характеристика соціальної безпеки сучасної України та встановлюються напрями подальшого удосконалення забезпечення соціальної безпеки України як сучасної правової, соціальної та демократичної держави. Встановлюється, що соціальна безпека сучасної України виступає багатограним соціально-правовим феноменом, який виявляє себе у двох станах: перший – статичний, що є станом буття суспільства (і кожної особи в ньому), якому властива можливість повноцінно функціонувати та реалізовувати свій соціальний потенціал у середовищі, де відсутні (перебувають у межах допустимих) соціальні ризики та де у разі їхнього виникнення людина захищена від негативних наслідків, водночас проявляючи соціальну відповідальність і роблячи внесок у соціальну безпеку держави; другий стан – динамічний, який є процесом систематичної діяльності держави та суспільства, спрямованим на виявлення, попередження, усунення (якщо це неможливо – на послаблення та компенсування) соціальних

ризиків, що завдають шкоди людині (групам людей, суспільству), знижують соціальний потенціал держави та підривають життєздатність і сталий розвиток суспільства. Сформульовано сутнісний зміст та структуру системи принципів соціальної безпеки сучасної України, що розкриті як комплекс засадничих ідей, які спрямовані на досягнення належного рівня соціальної безпеки як на макрорівні (у масштабах держави загалом), так і на мікрорівні (стосовно безпеки окремої людини чи групи осіб). Дані принципи ґрунтуються на нормах соціального права, узгоджуються з концепцією України як держави загального добробуту та постають наслідком еволюційного розвитку гуманістичного правосвітогляду, що загалом сприяє послідовному й незворотному формуванню соціально безпечних умов суспільного буття. Систему таких принципів соціальної безпеки складають наступні засадничі ідеї: 1) загальні принципи (верховенства права, людиноцентризму, справедливості та рівності, законності); 2) загальні соціально-правові принципи як принципи соціальної безпеки держави (соціальної справедливості, незворотності соціальних стандартів, соціальної відповідальності, соціального партнерства, соціальних гарантій); 3) спеціальні соціально-правові принципи як принципи соціальної безпеки держави, до яких віднесено принципи різних галузей права, що сприяють соціальній безпеці (зокрема, у контексті трудового права: свободи праці, гідної праці, мінімальних трудових стандартів, стабільності трудових правовідносин, рівності трудових прав, поєднання централізованого, договірнього й локального регулювання різних аспектів сфери праці та зайнятості, соціального партнерства у сфері праці та зайнятості, розвитку трудового права й законодавства відповідно до міжнародних стандартів); 4) особливі принципи соціальної безпеки сучасної України (універсальності, адресності, комплексності, адаптивності, наукової обґрунтованості форм, способів та методів соціальної безпеки держави, превентивності, полісуб'єктності, професіоналізму).

2. The dissertation synthesises existing scholarly approaches in social law and cognate fields, together with current legislation and law-enforcement practice, to articulate a comprehensive theoretical-legal account of social security in contemporary Ukraine and to identify directions for its further enhancement consistent with the State's character as a modern legal, social, and democratic polity. It argues that social security is a multifaceted social and legal phenomenon manifesting in two complementary modalities. In its static dimension, social security denotes a condition of society (and of each individual within it) marked by the capacity to function fully and to realise social potential in an environment where social risks are absent or contained within acceptable bounds; where such risks materialise, the individual is shielded from adverse consequences, while exercising social responsibility and contributing to the State's overall social security. In its dynamic dimension, social security signifies a continuous process of state and societal action aimed at identifying, preventing, and eliminating social risks (or, where elimination is not possible, mitigating their impact and providing compensation) that would otherwise harm individuals or groups, deplete the State's social potential, and erode the viability and sustainable development of society. The dissertation articulates the essential content and internal structure of the system of principles governing the social security of contemporary Ukraine, understood as a set of foundational ideas directed towards securing an appropriate level of social protection both at the macro level (the State as a whole) and at the micro level (the security of the individual and of particular groups). Rooted in the norms of social law, aligned with Ukraine's conception as a common-welfare state, and shaped by the evolutionary development of humanistic legal thought, these principles furnish the normative scaffolding for the consistent and irreversible creation of socially safe conditions of collective life. The system comprises four interrelated strata: general legal principles (rule of law, human-centrism, justice and equality, and legality); general social and legal principles of state social security (social justice, the non-retrogression of social standards, social responsibility, social partnership, and social guarantees); special social and legal principles derived from cognate branches of law that advance social security (illustratively in labour law: freedom of labour, decent work, minimum labour standards, stability of employment relations, equality of labour rights, a mixed model of regulation combining centralised, contractual, and local instruments, social partnership in labour and employment, and the development of labour law and legislation in line with international standards); and, finally, principles specific to Ukraine's present context (universality, targeting, complexity, adaptability, the scientifically grounded selection of forms, methods, and means of social security, prevention, polysubjectivity, and professionalism).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Белоусов В. Д. Гуманістичний характер соціального права України. Соціальне право. 2023. № 1. С. 18-24. DOI: <https://doi.org/10.32751/2617-5967-2023-01-03>.
- Белоусов В. Д. Місце правореалізації в системі соціальної безпеки сучасної України. Вісник Пенітенціарної асоціації України. 2023. № 2 (24). С. 22-29. DOI: <https://doi.org/10.34015/2523-4552.2023.2.03>.
- Белоусов В. Д. Підходи до розуміння змісту системи форм забезпечення соціальної безпеки сучасної України. Соціальне право. 2023. № 2. С. 13-19. DOI: <https://doi.org/10.32751/2617-5967-2023-02-02>.
- Белоусов В. Д. Форми забезпечення соціальної безпеки сучасної України. Вісник Пенітенціарної асоціації України. 2023. № 3 (25). С. 22-29. DOI: <https://doi.org/10.34015/2523-4552.2023.3.03>
- Белоусов В. Д. Загальні соціально-правові принципи як засадничі ідеї соціальної безпеки сучасної України. Науковий вісник публічного та приватного права. 2023. Вип. 5. С. 45-50. DOI: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.5.6>.
- Белоусов В. Д. Зміст системи соціального захисту України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2023. № 66. С. 88-91. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-1745.2023.66.19>.
- Белоусов В. Д. Зміст принципів соціальної безпеки сучасної України. Соціальне право. 2023. № 3. С. 12-18. DOI: <https://doi.org/10.32751/2617-5967-2023-03-02>.
- Белоусов В. Д. Загальноправові принципи соціальної безпеки України. Юридичний вісник. 2023. Вип. 6 (53). С. 39-43. DOI: <https://doi.org/10.32782/pyuv.v6.2023.8>.
- Белоусов В. Д. Ознаки форм забезпечення соціальної безпеки сучасної України. Juris Europensis Scientia. 2023. Вип. 6. С. 37-41. DOI: <https://doi.org/10.32782/chern.v6.2023.7>.
- Белоусов В. Д. Критерії ефективності соціальної політики як гарантії соціальної безпеки України. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2023. Вип. 6. С. 31-35. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.6.4>.
- Белоусов В. Д. Міжнародний рівень нормативно-правового забезпечення соціальної безпеки держави. Юридичний вісник. 2023. № 6. С. 118-124. DOI: <https://doi.org/10.32782/yuv.v6.2023.14>.
- Белоусов В. Д. Соціальна робота як особлива гарантія соціальної безпеки держави. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2023. Вип. 80. Ч. 2. С. 443-448. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.80.2.71>.
- Белоусов В. Д. Особливі принципи соціальної безпеки сучасної України. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2024. № 1 (47). С. 26-35. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2024-47-1-26-35>.
- Белоусов В. Д. Особливості нормативного забезпечення соціальної безпеки сучасної держави. Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. № 1. С. 293-297. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.01.51>.
- Белоусов В. Д. Проблемні питання кадрової політики в системі забезпечення соціальної безпеки держави. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 1. С. 234-237. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/51>.

- Белоусов В.Д. Зміст правового механізму забезпечення соціальної безпеки держави. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2024. Вип. 86. Ч. 5. С. 423-428. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.5.62>
- Белоусов В. Д. Проблематика забезпечення соціальної безпеки сучасної України. Право.ua. 2024. № 4. С. 215-221. DOI: <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2024.4.32>.
- Bielousov V. D., Zhuravel V. O., Karpushova O. V., Platonova H. V., Dyachenko O. A. Social Security of Migrant Workers from Ukraine in EU Member States. Bestuur. 2023. Vol. 11 No. 2. Pp. 333-362 (Scopus). DOI: <https://doi.org/10.20961/bestuur.v11i2.78777>
- Bielousov V., Mykolaiets A., Platonova H., Buhlak O., Chernysh A. The Gig Economy and its Impact on Social Security and Social Protection of Employees. Revista de Derecho de la Seguridad Social, Laborum. 2023. No. 36. Pp. 279-289 (Scopus). <https://revista.laborum.es/index.php/revsegsoc/article/view/813>
- Белоусов В. Д. Історико-правовий аналіз ролі громадянського суспільства в забезпеченні соціальної безпеки держави до 1945 року. Knowledge, Education, Law, Management. 2024. № 1(61). С. 238-243. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.1.36>.
- Белоусов В. Д. Особливості впливу громадянського суспільства на правовий режим соціальної безпеки держави. Knowledge, Education, Law, Management. 2024. № 3(63). С. 238-243. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.3.26>.
- Bielousov V. Content of forms and methods of providing social security of the state. European Socio-Legal and Humanitarian Studies. 2024. № 3. Pp. 5-12. DOI: <https://doi.org/10.61345/2734-8873.2024.3.1>.
- Bielousov V. Ensuring social security in modern Ukraine: political and legal aspect. Visegrad Journal on Human Rights. 2024. № 5. Pp. 35-40. DOI: <https://doi.org/10.61345/1339-7915.2024.5.6>.
- Bielousov V. D., Hanechko O. M., Pavlichenko V. V., Platonova H. V., Dyachenko O. A. Comprehensive social and medical security for Ukrainian migrant workers: Degree of protection. International Migration 2024. Vol. 62 Iss. 4. Pp. 82-96 (Scopus). DOI: <https://doi.org/10.1111/imig.13280>.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Руслан Іванович

2. Ruslan I. Kovalenko

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дашутін Ігор Володимирович

2. Ihor V. Dashutin

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Верховний суд

Код за ЄДРПОУ: 41721784

Місцезнаходження: вул. П. Орлика, Київ, 01043, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москаленко Олена В'ячеславівна

2. Olena V. Moskalenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0807-0519

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бурдін Михайло Юрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бурдін Михайло Юрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Подорожній Євген Юрійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна